

Opetus- ja kulttuuriministeriö
00023 VALTIONEUVOSTO

kirjaamo@minedu.fi
perusopetus@minedu.fi

Asia: Lausunto aikuisten maahanmuuttajien perusopetus –työryhmämuistiosta
Viite: OKM045:00/2013

Touko Voutilaisen koulusäätiö kiittää mahdollisuudesta saada lausua asiasta. Säätiömme ylläpitää Eiran aikuislukiota, jossa opiskelee vuosittain noin 300 oppivelvollisuusiän ylittänyttä tutkintotavoitteista peruskoululaista. Heistä lähes kaikki ovat maahanmuuttajataustaisia. Olemme tarjonneet nykymuotoista tutkintotavoitteista peruskouluohjelmaa maahanmuuttajataustaisille noin 15 vuoden ajan. Keväällä 2014 päättötodistuksen sai koulussamme 90 opiskelijaa.

Työryhmämuistion kehittämisehdotukset antavat toteutuessaan hyvän pohjan rakenteelle, jolla varmistetaan perusopetusta tarvitsevien maahanmuuttajien mahdollisuus suorittaa yleissivistäviä opintoja. Mahdollisuus opiskella tai järjestää opetus päätoimisena tai tarvittaessa sivutoimisena antaa koulutuksen järjestäjälle riittävän liikkumavaran. Polkukuvaukset jäsentävät kiitettävällä tavalla aikuisten perusopetuksen kenttää ja tarvetta. Ehdotettu rahoitusratkaisu on perusteltu.

Toivomme, että opetusministeriö ryhtyy valmistelemaan uutta tuntijakoa ja kuulee aikuislukiokenttää sen valmistelussa. Aikuisten perusopetuksen laajuutta ja opetussuunnitelmien tavoitteita suhteessa ehdotettuun rahoitukseen on vielä syytä pohtia.

On hyvä, että opiskelijan elämäntilannetta on pyritty käsittelemään kokonaisuutena, jotta opiskelu ei kaadu esimerkiksi siihen, että eri toimijoilla on eri käsitys opiskelijan toimeentulosta opiskelun aikana. Toivomme, että kehittämisehdotukset yhdenmukaistavat myös TE-hallinnon tekemiä opiskelijoiden tukipäätöksiä erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Eiran aikuislukio on tarjonnut päätoimisen tuntimäärän sisältävää ohjelmaa päivällä ensisijaisesti vain 17 -25 -vuotiaille. Nuoret aikuiset hakeutuvat lukioon tai yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen. Yli 25-vuotiaat taas eivät välttämättä tarvitse päättötodistusta, koska he hakeutuvat aikuisille suunnattuun ammatilliseen koulutukseen. 17-25 -vuotiaita

aikuisia on mielestämme syytä pitää ensisijaisena aikuisten perusopetuksen kohderyhmänä.

Peruskoulututkinto on vaativa ja aikaa vievä tutkinto erityisesti niille opiskelijoille, joiden koulutustausta on hyvin heikko. Pelkän valmistavan ja alkuvaiheen opinnot tai esim. koutoutumiskoulutus on monelle maahanmuuttajalle realistinen ja järkevä tavoite koko perusopetuksen suorittamisen sijaan. On syytä pitää huolta siitä, että aikuisten perusopetuksen todistus pysyy vertailu- ja yhteishakukelpoisena oppivelvollisten todistuksen kanssa. Toinen tärkeä ryhmä on luku- ja kirjoitustaidon opetusta tarvitsevat aikuiset, jotka tarvitsevat yleensä myös muita perusopetuksessa annettavia valmiuksia. Kannatamme lämpimästi aikuisten luku- ja kirjoitustaidon opetuksen siirtämistä osaksi aikuisten perusopetusta.

Toivomme, että opetusministeriö pitää aikuislukioita edelleen ensisijaisena aikuisten perusopetuksen järjestäjänä. Pääkaupunkiseudulla on nyt ainakin kuusi aikuisten perusopetuksen järjestäjää ja yhden koulutuksen järjestäjän hakemus on käsittelyssä. Tämä on mielestämme riittävä määrä pääkaupunkiseudulle ja tämän kokoisena järjestäjäverkko kykenee järjestämään myös luku- ja kirjoitustaidon opetuksen.

Koulutuksen hajauttaminen liian moneen yksikköön ei palvele opiskelijoiden tarpeita eikä edistä koulutuksen kehittämistä. Tiedämme kokemuksesta, että riittävän suuressa yksikössä voidaan vastata paremmin heterogeenisen opiskelijajoukon tarpeisiin ja esim. suomen, englannin ja matematiikan opetus voidaan järjestää rinnakkaisissa, opiskelijan osaamista vastaavissa tasoryhmissä. Pedagoginen kehitystyö ja kollegiaalinen tuki on laajaa, ja opiskelijoiden tukipalvelut voidaan järjestää asianmukaisesti.

Touko Voutilaisen koulusäätiö

Helsingissä 4.12.2014

Mauri Ronimus
Säätiön asiamies

Eiran aikuislukion rehtori